

Verslag gesprek op Vrijdag 24 juli 2020 15:00-16:00 via Webcall (WebEx)

Onderwerp van gesprek: Brief aan de Minister President en aan de Minister van VWS
Hugo de Jonge, dd 22 juli 2020

Aanwezig:

Vanuit VWS:

- (10)(2e)
- (10)(2e)
- (10)(2e)

Briefschrijvers:

- (10)(2e)
- (10)(2e)
- (10)(2e)
- (10)(2e)

Na een korte introductieronde van alle deelnemers vatten de briefschrijvers op verzoek van VWS samen wat de hoofdpunten zijn:

- Het gaat vooral om het gevoel van urgentie.
- De combinatie van een verdubbeling van aantallen besmettingen, het grote aantal brandhaarden in Nederland, met signalen van ontoereikend test-bereik en nog niet optimaal functionerend Bron- en Contactonderzoek en onvolledige opvolging van quarantaine beleid vragen om een snelle en zichtbare response van de overheid.
- Aanvullende reden voor het urgentie gevoel is het ontbrekende inzicht van de volledigheid en effectiviteit van Testen en Contactonderzoek (Dashboard uit de brief van het RIVM uit 17 juni 2020 aan de GGDen).
- Dit gevoel van urgentie was de reden van het schrijven op korte termijn en de heel korte reactietermijn alvorens de brief openbaar werd.

Doel van het gesprek vanuit de briefschrijvers is om waar nodig toelichting te geven en vooral om te vragen op welke wijze zij vanuit de gevoelde urgentie zouden kunnen bijdragen aan door de Minister gewenste maatregelen.

Vanuit Min VWS komt de vraag wat nu prioriteit heeft. De briefschrijvers lichten toe:

- De volgorde van de eerste zes aanbevelingen in de brief worden nog steeds gezien als prioriteitsvolgorde voor de te ondernemen stappen.
- De huidige risicocommunicatie van de overheid richting de bevolking en zorgverleners is dubbelzinnig en leidt tot verwarring. Dit wordt in recente interviews ook bevestigd door gedragsonderzoekers. Met name is de aanbeveling om gebruik te maken van de maatschappelijke bereidheid tot het bijdragen aan oplossingen. (Zie hiertoe ook rapport en aanbevelingen van de Raad RVS, mei 2020). De bezorgdheid is groot dat de bevolking COVID19 steeds minder serieus gaat nemen indien de overheid niet de urgentie uitstraalt die nodig is om te reageren op alarmsignalen uit de surveillance. De huidige boodschap 'mensen, houd je aan de regels' klopt, maar er is meer nodig, zoals in de brief is aangegeven

- Het deel van de bevolking dat momenteel de teststraten niet kan bereiken moet snel bereikt worden met een vaste infrastructuur. Daarbij zou ook gebruik kunnen worden gemaakt van de bestaande infrastructuur, zoals de huisartsenlaboratoria en de prikdiensten, die ook aan huis komen.
Het RIVM vond recent dat slechts 12% van de burgers bereid is te testen bij klachten. De bestaande drempels bij testen vergroten dit probleem. Daarnaast is veel van de huidige teststructuur tijdelijk, en moet in sommige regio's alweer ontmanteld worden, omdat de ruimte weer voor andere doeleinden gebruikt gaat worden
- Het landelijke corona dashboard dient aangevuld met de KPI voor bron en contactonderzoek, zoals deze door RIVM in detail zijn beschreven in haar brief van 17 juni. De ervaring van internationale epidemie response leert dat dit bepalend is voor het snel kunnen aan- en bijsturen van de reactie op alarmsignalen en het beschikbaar stellen van de noodzakelijke middelen.
- Versterk waar nodig het bron en contactonderzoek. Vooral op die plekken die bij analyse zwak blijken. Indien die analyses nog niet zijn verricht, geef daar dan prioriteit aan.
- Strengere maatregelen voor inkomende reizigers vanuit oranje en rode COVID gebieden
- Als additionele bijdrage de verplichting tot dragen van mondneusmasker, vergelijkbaar met andere EU landen en conform internationale adviezen. Er is toenemend onderzoek waaruit blijkt dat mondneusmaskers een toegevoegde waarde hebben in combinatie met hygiëne- en fysieke afstand maatregelen. Recent opinie onderzoek toont dat de meerderheid van de bevolking zo'n maskerplicht zou steunen, en geeft aan dat men het anders niet zou doen. Zo'n verplichting zou ook een signaal zijn van alertheid aan elkaar.
- Alles bepalend is natuurlijk het gedrag van de burger en het functioneren van het testbeleid en het BCO. De rol van de overheid is vanuit motivationeel opzicht en faciliterend cruciaal.

De briefschrijvers zouden graag op korte termijn met VWS, maar ook met het OMT de inhoud van de brief willen bespreken. Verzoek is of VWS zo'n gesprek op korte termijn zou willen organiseren.

Vanuit VWS wordt aangegeven dat een groot deel van deze aanbevelingen reeds in voorbereiding is. Het gevoel van urgentie, zoals verwoord in de brief, wordt door VWS niet zo beleefd. Het BCO loopt volgens VWS toenemend goed en mondkapjes hebben geen meerwaarde. Op de overheidscommunicatie wordt niet ingegaan.

Het gesprek gaat vervolgens verder over het gevoel van urgentie, en dat vooral het snel nemen van versterkte maatregelen van belang is.

Afgesproken wordt verder door te praten.

Om 16:00 uur beëindigt VWS het gesprek. De briefschrijvers wordt geadviseerd verdere inbreng te geleiden via het lopende evaluatieproces waartoe zij zijn uitgenodigd. De tijd ontbrak om concrete actiepunten af te spreken. Er zijn ook (nog) geen vervolgspraken gemaakt.

PS:

De briefschrijvers rekenen graag nog op formele beantwoording van hun brief van 22 juli 2020